

Det afgørende for, om en voldshandling skal henføres til § 244, § 245 eller til § 246, er, hvad gerningsmanden ved voldsudøvelsen har forsat til. § 244 anvendes, når gerningsmanden ved voldsudøvelsen ikke har haft forsat til at forvolde legemsskade.

Hvis gerningsmanden har haft forsat til at påføre offeret skade på legeme eller helbred, henhører forholdet under § 245 eller § 246 afhængigt af, hvor alvorlig en skade der har været forsat til at forvolde. Er der forsat til, at offeret skal dø, henhører forholdet under § 237 om manddrab.

Inden for § 244 er grunddeliktet vold (legemskrænkelser) beskrevet i stk. 1. Straffen for overtrædelse af stk. 1 er bøde eller hæfte. Ifølge § 244, stk. 5, er forfølgning af sager, hvor der alene er spørgsmål om overtrædelse af § 244, stk. 1, som hovedregel undergivet privat påtale.

I § 244, stk. 2, 3 og 4, er opregnet en række forhold, der kan bevirke en skærpelse af straffen. Efter stk. 2 kan straffen stige til fængsel i 2 år, hvis offeret er en gravid kvinde, eller hvis den udøvede vold kan betegnes som særlig farlig, rå eller brutal. Hvis der foreligger uagtsom legemsskade som følge af den forsætlige legemskrænkelser, er straffen hæfte eller fængsel indtil 2 år, under særlig formildende omstændigheder bøde, jf. stk. 3. Har voldsudøvelsen karakter af mishandling, er straffen hæfte eller fængsel indtil 2 år. Er skaden så alvorlig, at offeret dør eller påføres grov legemsbeskadigelse, kan straffen stige til fængsel i 6 år.

Efter § 244, stk. 4, medfører det en skærpet bedømmelse, hvis der er tale om overfald, det vil sige vold udøvet mod en sagesløs person. I disse tilfælde er straffen fængsel indtil 2 år. I visse mildere tilfælde er der dog også mulighed for at anvende bøde eller hæfte, medens straffen i grovere tilfælde kan stige til fængsel i 6 år.

Ved forsætlig legemsbeskadigelse efter § 245 er straffen hæfte eller fængsel indtil 3 år, under særlig formildende omstændigheder bøde. Efter § 245 stk. 2, er straffen fængsel indtil 8 år, hvis legemsbeskadigelsen er begået under de i § 244, stk. 2 og 4, angivne omstændigheder. Det samme gælder, hvis legemsbeskadigelsen har været forbundet med mishandling eller haft døden eller grov legemsbeskadigelse som uagtsom følge.

Straffen for forsætlig grov legemsbeskadigelse efter § 246 er fængsel fra 1 til 12 år.

Som tidligere nævnt bevirker den komplicerede opbygning af § 244, at der skal arbejdes med en halv snes forskellige ansvarskategorier, før domstolene kender den eller de strafferammer, som kommer i betragtning, hvortil kommer de typer af forsætlig legemsbeskadigelse, der henhører under §§ 245 og 246.

3.3. Forslag til en ny udformning af voldsbestemmelserne.

I betænkning nr. 1099/1987 om strafferammer og prøveløsladelse anfører Straffelovrådet, at det efter Rådets opfattelse vil være hensigtsmæssigt at søge det ovenfor beskrevne system i §§ 244-246 forenklet. Som fordele ved en sådan forenkling har Rådet peget på, at reglerne herved bliver lettere at forstå, og at forenklingen vil kunne bidrage til en hurtigere behandling af voldssager.

Straffelovrådet anbefaler, at forenklingen af voldsbestemmelserne gennemføres på den måde, at man i loven giver afkald på en detaljeret opregning af de omstændigheder, der kan kendetegne en voldsforbrydelse som mere eller mindre grov, og i stedet nøjes med at opstille nogle få kategorier af voldsforbrydelse inddelt efter graden af grovhed.

Straffelovrådet fremhæver i den forbindelse det principielle synspunkt, at lovens beskrivelse af strafbar vold bør lægge mest mulig vægt på selve voldens beskaffenhed, og at strafferammerne for vold af forskellige grovhedsgrader derfor bør fastsættes på en sådan måde, at der inden for hver kategori er plads til de straffskærpelser, som kvalificerende omstændigheder ved volden, herunder uagtsomme skadevirkninger og offerets sagesløshed, kan begrunde i det enkelte tilfælde.

Om det nærmere indhold af Straffelovrådets forslag til ny affattelse af §§ 244-246 og Rådets bemærkninger hertil henvises til betænkning nr. 1099/1987 om strafferammer og prøveløsladelse side 150-155.

Specielt med hensyn til spørgsmålet om det nærmere valg af strafferammer og om strafudmåling henvises til pkt. 3.4. nedenfor.

Justitsministeriets er enig i, at der er behov for en forenkling af straffelovens voldsbestemmelser, og kan tiltræde, at forenklingen sker på den måde, som Straffelovrådet har foreslået. Det foreliggende lovforslag er udformet i overensstemmelse hermed.

Forslaget til ny affattelse af § 244, der i sin beskrivelse af gerningsindholdet svarer til den nugældende bestemmelse i § 244, stk. 1, indebærer ingen ændringer i afgrænsningen af, hvad der er strafbar vold. Derimod indebærer forslaget bl.a., at de kvalificerende omstændigheder, der består i uagtsomme følger og sagesløshed hos voldsofferet, udgår af loven som legale skærpelseskriterier. Dette er imidlertid ikke ensbetydende med, at sådanne omstændigheder ikke længere skal tillægges betydning ved bedømmelsen af voldssager. Det betyder blot, at det overlades til domstolene at afgøre, hvilken vægt der skal tillægges